

(وَمِنْ كَلَامٍ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ) اقْتَصَ فِيهِ ذِكْرٌ مَا كَانَ مِنْهُ بَعْدَ هِجْرَةِ النَّبِيِّ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَإِلَيْهِ، ثُمَّ لَحَاقَهُ بِهِ: فَجَعَلَتُ أَتَبْعَ مَا حَذَّ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَإِلَيْهِ- فَأَطَأْ ذِكْرَهُ حَتَّى اتَّهَيْتُ إِلَى الْعَرْجِ. قَالَ السَّيِّدُ الشَّرِيفُ: فِي كَلَامِ طَوِيلٍ. قَوْلُهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَأَطَأْ ذِكْرَهُ، مِنَ الْكَلَامِ الَّذِي رُمِيَّ بِهِ إِلَى غَايَتِي الْإِبْجَازِ وَالْفَصَاحَةِ، وَأَرَادَ أَنِّي كُنْتُ أُعْطَى خَبَرَهُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَإِلَيْهِ مِنْ بَدْءِ خُروْجِي إِلَى أَنِ اتَّهَيْتُ إِلَى هَذَا الْمَوْضِيعِ، فَكَنَّى عَنْ ذَلِكَ بِهِذِهِ الْكِتَابَيَةِ الْعَجِيبَةِ.

یاد مشکلات هجرت

خود را در راهی قرار دادم که پیامبر (ص) رفته بود، و همه جا از او پرسیدم تا به سرزین (عرج) رسیدم. (این جملات در یک سخن طولانی آمده است، جمله (فاطا ذکره) در همه جا از او می‌پرسیدم. یکی از سخنانی است که در اوج فصاحت قرار دارد، یعنی خبر حرکت پیامبر (ص) از ابتداء حرکت تا پایان به من می‌رسید، که امام این معنا را با کنایه آورده است)